

Толочко В.М., Музика Т.Ф.

*Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету, Харків, Україна*

**Управління постачальницькими функціями фармацевтичного забезпечення лікувально-профілактичних закладів**

uef-ipksf@mail.ru

У сучасних умовах серед функцій фармацевтичного забезпечення (ФЗ) лікувально-профілактичних закладів (ЛПЗ) особливе місце посідають постачальницькі, які передбачають надходження лікарських засобів (ЛЗ) і виробів медичного призначення (ВМП). Це комплекс заходів, в яких задіяні різні фахівці, тому вони привертають до себе увагу обсягом виконання.

Нами узагальнена схема постачання ЛЗ і ВМП для ФЗ ЛПЗ, що наведена на рис. Як видно, під час здійснення процесу організації ФЗ ЛПЗ необхідно дотримуватись певного порядку постачання ЛЗ і ВМП: від транспортування до отримання їх хворою людиною. Усі ці дії можуть виконуватись згідно з чинним законодавством України, потребують часу на їх виконання та певного рівня кваліфікації спеціалістів.

Дослідження показали, що від якісного управління постачанням ЛЗ і ВМП у ЛПЗ залежить якість надання фармацевтичної допомоги хворим. Тому нами визначені основні заходи для виконання цієї функції. Це насамперед:

- вимоги до належного кваліфікаційного рівня виконавців;
- вимоги до оснащення транспортних засобів, за допомогою яких виконується доставка ЛЗ і ВМП у ЛПЗ;
- окреслення чіткої відповідальності виконавців за окремі етапи доставки ЛЗ і ВМП у ЛПЗ.

Вимогою якісного виконання ФЗ ЛПЗ є забезпечення повного асортименту ЛЗ і ВМП для задоволення лікувального процесу, що потребує попереднього дослідження його з урахуванням профілю ЛПЗ і обсягу ліжкового фонду

Проведення контролю якості під час отримання та в ході реалізації, умов зберігання ЛЗ і ВМП потребує відповідної освіти від виконавців. Отже кваліфікаційні характеристики (штатна чисельність спеціалістів з фармацевтичною освітою, рівень освіти працівників, умови праці, системність підвищення кваліфікації тощо) є важливою складовою ФЗ ЛПЗ. Участь аптеки у виконанні ФЗ ЛПЗ гарантує наявність таких спеціалістів, при її відсутності виконавцями повинні бути спеціалісти з фармацевтичною освітою.

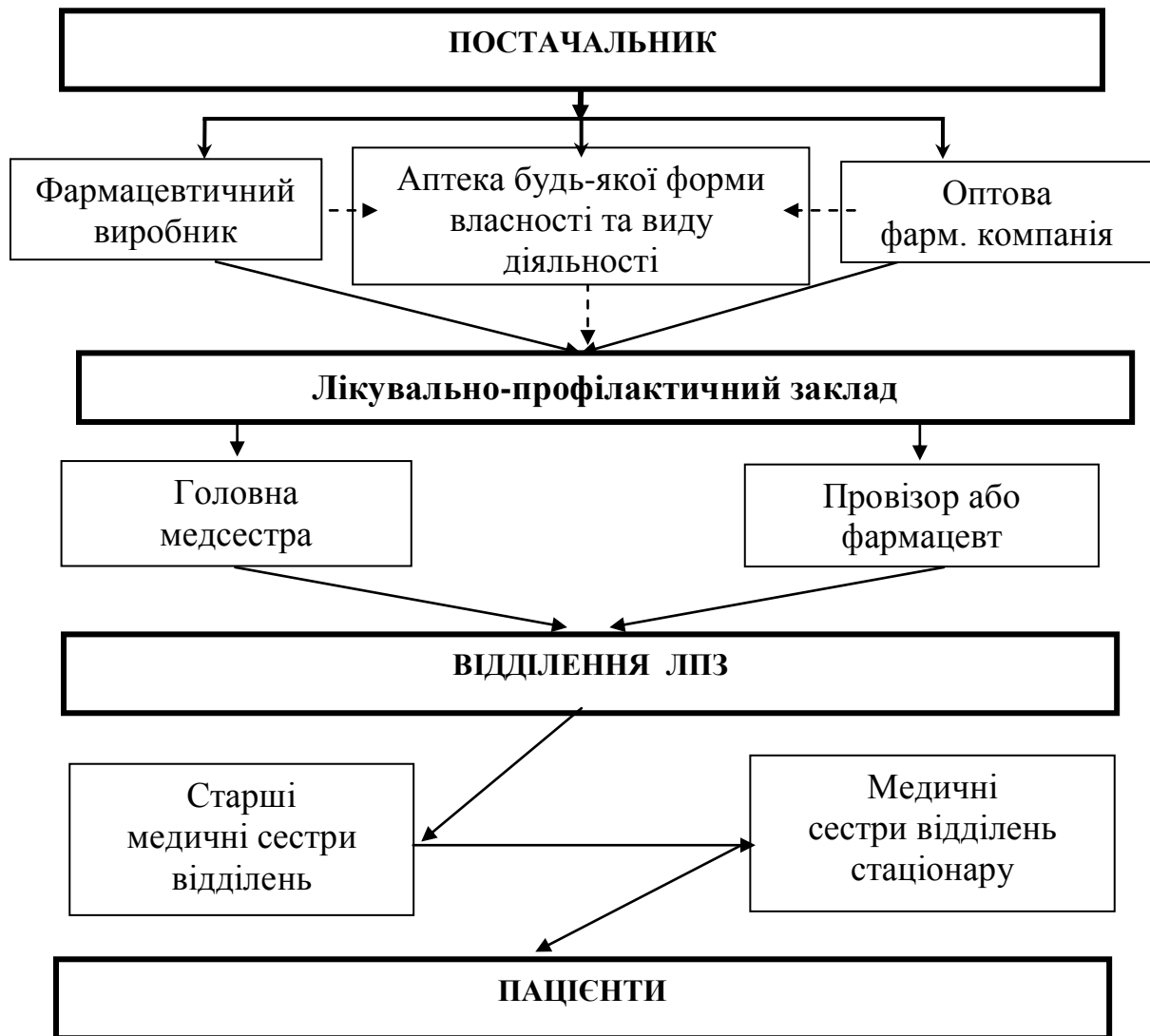


Рис. Схема постачання лікарських засобів і виробів медичного призначення для ФЗ ЛПЗ

Від дотримання певних умов та оснащення транспортних засобів під час доставки різних груп ЛЗ і ВМП залежить їх якість. Тому при перевезенні ЛЗ і ВМП повинні виконуватись додаткові заходи щодо врахування властивостей різних груп ЛЗ і ВМП. Наприклад, при перевезенні термолабільних ЛЗ необхідно дотримуватись температурного режиму за допомогою холодильників чи спеціальних контейнерів, які забезпечують такий режим відповідно до вимог зберігання. А при перевезенні наркотичних ЛЗ, необхідно мати супроводжуючу особу, визначену наказом по ЛПЗ.

Як показує проведений нами аналіз, облік ЛЗ і ВМП проводиться згідно з обліковою політикою ЛПЗ, яка визначається наказами адміністрації ЛПЗ. За ними призначаються відповідальні особи за ведення обліку з працівників бухгалтерії та матеріально-відповідальні особи (провізори, фармацевти, медичні сестри), які

безпосередньо отримують ЛЗ і ВМП від постачальників, відповідають за обіг ЛЗ і ВМП у ЛПЗ. За проведеними дослідженнями, ЛПЗ до цього часу користуються деякими нормами ведення обліку, затвердженими Наказом СРСР від 02.06.1987 р. № 747 «Об утверждении Инструкции по учету медикаментов, перевязочных средств и изделий медицинского назначения в лечебно-профилактических учреждениях здравоохранения, состоящих на Государственном бюджете СССР», які частково адаптовані до сучасних умов наказом МОЗ України № 165 від 28.05.1996 р. Керівництво ЛПЗ, через отримання ЛЗ і ВМП за бюджетні кошти, вимагає предметно-кількісного обліку для усієї номенклатури з метою посиленого контролю за їх використанням.

Вимоги цієї інструкції на сьогоднішній день застаріли, оскільки в багатьох ЛПЗ облік ЛЗ і ВМП комп'ютеризовано, тому виписування вимог в трьох або чотирьох екземплярах є недоцільним. А Переліки предметно-кількісного обліку ЛЗ і ВМП коригуються чинними наказами МОЗ України та вимогами облікової політики кожного окремого ЛПЗ.

Отже умови сьогодні потребують удосконалення функцій під час виконання ФЗ ЛПЗ на усіх його етапах. А дотримання кваліфікаційних вимог і чіткий розподіл відповідальності усіх учасників виконання ФЗ сприяють якості лікування хворих. Вимоги до перевезення ЛЗ і ВМП гарантують збереження їх фізико-хімічних властивостей, і як наслідок – належної фармакологічної дії.